

Teknisk gennemgang af "Kommissorium for Finansieringsudvalgets arbejde"

Kommunaludvalget, den 3. december 2009

08-12-2009

Baggrund (I)

- I den politiske aftale om finansieringsreformen i 2006 indgik, at der skulle foretages en vurdering af behovet for eventuelle ændringer i de socioøkonomiske kriterier med virkning fra 2010
- Finansieringsudvalget afgav i februar 2009 en rapport herom
- Tilpasninger af udligningssystemet vedtaget i juni 2009

Baggrund (II)

- Ønske fra aftalepartierne om fortsat analyse og evaluering af udgiftsbehov mv.
- Kritik fra kommuner, der mener, at de socioøkonomiske udgiftsbehov undervurderes og rejser visse andre problemstillinger
- Også ønske fra KL om analyse af, om opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov i udligningen fortsat er dækkende for de faktiske forhold
- Ny aftale af 17. marts 2009 om opfølgning på finansieringsreformen

Opgaver (I)

- Hovedvægten i udvalgets arbejde er
 - vurdering af udgiftsbehovenes præcision
 - vurdering af de enkelte udgiftsbehovskriterier
 - vurdering af sammenhængen mellem sociale forhold og udgiftspres på de store serviceområder

-> herfra opstille alternative mål for udgiftsbehov og regne på det

Opgaver (II)

- Desuden skal der arbejdes med
 - eventuelle øvrige udligningstekniske spørgsmål
 - hvordan landbrugsjord indpasses i ejendomsværdier til udligning - uden utilsigtede byrdefordelingsmæssige forskydninger
- Desuden eventuelt
 - konsekvenser for udgiftsbehovsopgørelsen af eventuelle ændringer i kommunernes medfinansiering på sundhedsområdet

Lidt fakta (I): Den nuværende udgiftsbehovsopgørelse

- Kommunens samlede udgiftsbehov opgøres som summen af det demografiske og det socioøkonomiske udgiftsbehov
- De socioøkonomiske forhold i en kommune vedrører ikke kun de sociale udgiftsområder, men medfører også forskelle i udgiftspresset på andre områder, f.eks. skoleområdet, daginstitutionsområdet og ældreområdet
- Udgiftsbehovet opgøres i praksis ved hjælp af "kriterier", som opdeles i:
 - demografiske (aldersfordeling)
 - socioøkonomiske mv. (regnes sammen til et socioøkonomisk indeks)

Lidt fakta (II): Krav til udgiftsbehovskriterier

Objektive udgiftsbehovskriterier skal være:

- 1) **upåvirkelige** for den enkelte kommune
- 2) der skal være **årsagssammenhæng** mellem kriterium og udgiftspres
- 3) **konstaterbare**

Lidt fakta (III): Kritik af udligningen fra kommuner

- Kritik fra fynske kommuner:
 - det socioøkonomiske indeks i udligningen rammer skævt i forhold til nogle konkrete sociale udgiftsområder
- Kritik fra østjyske kommuner bl.a.:
 - vækstkommuner behandles ikke godt nok i udligningen
 - der udlignes i et vist omfang på data, som ikke er aktuelle

Delelementer i arbejdet (I)

Indledende status på kommunernes opgaver

- hvilke opgaver har kommunerne og hvilken karakter har de?
- hvilke faktorer kan helt principielt skabe et udgiftsbehov?
- hvad er de tilgængelige datakilder til beskrivelse af udgiftsbehov?

Delelementer i arbejdet (II)

Undersøgelser med ekstern bistand

- Udvalget vil til uddybende afdækning af forholdene på nogle udgiftsområder få foretaget analyser med ekstern bistand:
 1. *Socioøkonomiske faktorer på det specialiserede socialområde, herunder særligt med fokus på udsatte familier*
 2. *Betydningen af udviklingen på beskæftigelses- og førtidspensionsområdet*
 3. *Betydningen af socioøkonomiske faktorer for kommunernes udgifter til bl.a. dagpasning, skole og ældre.*

Delelementer i arbejdet (III)

Statistiske analyser

- Udvalget vil gennemføre statistiske analyser med henblik på at afdække sammenhængen mellem eksisterende/nye udgiftsbehovskriterier og de kommunale udgifter på de større serviceområder
- De enkelte udgiftsbehovskriterier – herunder mulige nye/ændrede - gennemgås i forhold til kravene til objektive kriterier
- Der foretages byrdefordelingsmæssige beregninger

Delelementer i arbejdet (IV)

Opstilling af udgiftsbehovsopgørelsen

Det overvejes:

- hvorvidt udformningen af udgiftsbehovsberegningen kan foregå mere hensigtsmæssigt og forståeligt
- og særskilt om der kan/bør opgøres et samlet udgiftsbehov for de enkelte større udgiftsområder.

Delelementer i arbejdet (V)

- Forslag og kommentarer fra kommuner, som udvalget har modtaget inden 1. marts 2010, inddrages i arbejdet

Forventede resultater

- Udvalget kan anbefale
 - at der inddrages nye kriterier i udgiftsbehovsopgørelsen (supplere eller erstatte eksisterende)
 - en hensigtsmæssig vægtning af kriterierne
 - eventuelle ændringer i, hvordan udgiftsbehovet opstilles
 - den tidsmæssige opgørelse af kriterier
 - ændringer vedr. indregningen af landbrugsjord i ejendomsværdierne